

Εγχειρίδιο Χειρουργικής Μαλακών Ιστών των Μικρών Ζώων

Karen M. Tobias, DVM

Επιμέλεια Ελληνικής Έκδοσης
Λυσίμαχος Γ. Παπάζογλου

Αναπληρωτής Καθηγητής Χειρουργικής

Κτηνιατρικής Σχολής

Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Επιμελητής

Λυσίμαχος Γ. Παπάζογλου

Κτηνίατρος, Αναπληρωτής Καθηγητής Χειρουργικής
Κτηνιατρική Σχολή
Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Συνεργάτες της ελληνικής έκδοσης

Παναγιώτης Κοσμάς

Κτηνίατρος, Υποψήφιος Διδάκτορας Χειρουργικής
Κτηνιατρική Σχολή
Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Βασιλεία Κούτη

Κτηνίατρος, Διδάκτορας Χειρουργικής

Ελένη Μπασδάνη

Κτηνίατρος, Υποψήφια Διδάκτορας Χειρουργικής
Κτηνιατρική Σχολή
Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Λυσίμαχος Γ. Παπάζογλου

Κτηνίατρος, Αναπληρωτής Καθηγητής Χειρουργικής
Κτηνιατρική Σχολή
Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Βασιλική Τσιώλη

Κτηνίατρος, Λέκτορας Χειρουργικής των Ζώων
Τμήμα Κτηνιατρικής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

ISBN: 978-960-6894-42-8

"Ελληνική έκδοση"

Copyright © 2012

Εκδόσεις «Ροτόντα»

Χαβαλές Α. - Χατζησυμεών Κ. Ο.Ε.
Καμβουνίων 8, 546 21 Θεσσαλονίκη
Τηλ. 2310 285.785, 2310 212212, Fax: 2310 280.287
www.ipokratis.gr
e-mail: ipokratis@ipokratis.gr

Διάθεση:

Βιβλιοπωλείο «ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ»
Καμβουνίων 8, 546 21 Θεσσαλονίκη

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος του βιβλίου με οποιοδήποτε μέσο (φωτοτυπία, εκτύπωση, μικροφίλμ, αποθήκευση σε αρχείο πληροφοριών ή άλλη μηχανική ή ηλεκτρονική μέθοδο) χωρίς την έγγραφη άδεια του συγγραφέα.

All Rights Reserved. Authorised translation from the English language edition published by Blackwell Publishing Limited. Responsibility for the accuracy of the translation rests solely with Rotonda Publishing - Chavales A - Chatzisyseon K. O.E. and is not the responsibility of Blackwell Publishing Limited. No part of this book may be reproduced in any form without the written permission of the original copyright holder, Blackwell Publishing Limited

Manual of Small Animal Soft Tissue Surgery

Karen M. Tobias, DVM

 WILEY-BLACKWELL

A John Wiley & Sons, Ltd., Publication

Edition first published 2010
© 2010 Karen M. Tobias

Blackwell Publishing was acquired by John Wiley & Sons in February 2007. Blackwell's publishing program has been merged with Wiley's global Scientific, Technical, and Medical business to form Wiley-Blackwell.

Editorial Office

2121 State Avenue, Ames, Iowa 50014-8300, USA

For details of our global editorial offices, for customer services, and for information about how to apply for permission to reuse the copyright material in this book, please see our website at www.wiley.com/wiley-blackwell.

Authorization to photocopy items for internal or personal use, or the internal or personal use of specific clients, is granted by Blackwell Publishing, provided that the base fee is paid directly to the Copyright Clearance Center, 222 Rosewood Drive, Danvers, MA 01923. For those organizations that have been granted a photocopy license by CCC, a separate system of payments has been arranged. The fee codes for users of the Transactional Reporting Service are ISBN-13: 978-0-8138-0089-9/2010.

Designations used by companies to distinguish their products are often claimed as trademarks. All brand names and product names used in this book are trade names, service marks, trademarks or registered trademarks of their respective owners. The publisher is not associated with any product or vendor mentioned in this book. This publication is designed to provide accurate and authoritative information in regard to the subject matter covered. It is sold on the understanding that the publisher is not engaged in rendering professional services. If professional advice or other expert assistance is required, the services of a competent professional should be sought.

Disclaimer

The contents of this work are intended to further general scientific research, understanding, and discussion only and are not intended and should not be relied upon as recommending or promoting a specific method, diagnosis, or treatment by practitioners for any particular patient. The publisher and the author make no representations or warranties with respect to the accuracy or completeness of the contents of this work and specifically disclaim all warranties, including without limitation any implied warranties of fitness for a particular purpose. In view of ongoing research, equipment modifications, changes in governmental regulations, and the constant flow of information relating to the use of medicines, equipment, and devices, the reader is urged to review and evaluate the information provided in the package insert or instructions for each medicine, equipment, or device for, among other things, any changes in the instructions or indication of usage and for added warnings and precautions. Readers should consult with a specialist where appropriate. The fact that an organization or Website is referred to in this work as a citation and/or a potential source of further information does not mean that the author or the publisher endorses the information the organization or Website may provide or recommendations it may make. Further, readers should be aware that Internet Websites listed in this work may have changed or disappeared between when this work was written and when it is read. No warranty may be created or extended by any promotional statements for this work. Neither the publisher nor the author shall be liable for any damages arising herefrom.

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data

Tobias, Karen M.

Manual of small animal soft tissue surgery / Karen M. Tobias.

p. ; cm.

Includes bibliographical references and index.

ISBN 978-0-8138-0089-9 (hardback: alk. paper) 1. Veterinary surgery. 2. Soft tissue injuries—surgery. I. Title.

[DNLM: 1. Surgery, Veterinary—methods. 2. Animals, Domestic—surgery.

SF 911 T629m 2010]

SF911.T63 2010

636.089 7—dc22

2009015164

A catalog record for this book is available from the U.S. Library of Congress.

Set in 10.5 on 13 pt Sabon by SNP Best-set Typesetter Ltd., Hong Kong
Printed in Singapore

Πρόλογος

Κατά τις τελευταίες δεκαετίες οι εξελίξεις στην κτηνιατρική χειρουργική ήσαν ραγδαίες και σημαντικές. Ήσαν πλούσιες οι αναφορές στην βιβλιογραφία, όπως πολλά και τα εξειδικευμένα βιβλία κτηνιατρικής χειρουργικής που κυκλοφόρησαν στο εμπόριο. Ένα από τα βιβλία αυτά, με τίτλο “Manual of Small Animal Soft Tissue Surgery” της καθηγήτριας Karen M. Tobias, κυκλοφόρησε το 2010. Αξίζει έπαινος στον αναπληρωτή καθηγητή κ. Λυσίμαχο Παπάζογλου και τους συνεργάτες του για τη μετάφρασή του.

Τα βιβλίο αυτό απευθύνεται, κατά κύριο λόγο, στον φοιτητή της Κτηνιατρικής και, κατά δεύτερο λόγο, στον κτηνίατρο των μικρών ζώων. Συγκεκριμένα, η λεπτομερής αναφορά του κειμένου στις παθολογικές καταστάσεις των μαλακών ιστών και στη χειρουργική αντιμετώπισή τους, καθώς και η πλούσια εικονογράφηση το καθιστούν κατανοητό στον φοιτητή και το βιβλίο χρήσιμο, γενικά, στον κτηνίατρο κατά την άσκηση του επαγγέλματός του.

Φώτιος Παπαδόπουλος
Ομότιμος Καθηγητής Χειρουργικής
Κτηνιατρικής Σχολής
Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
Θεσσαλονίκη 2012

Πρόλογος της Ελληνικής Έκδοσης

Με χαρά παραδίδουμε σήμερα στο αναγνωστικό κοινό το Εγχειρίδιο Χειρουργικής Μαλακών Ιστών των Μικρών Ζώων. Η παντελής έλλειψη ενός εγχειριδίου χειρουργικής μαλακών ιστών στην ελληνική γλώσσα και η ανάγκη σύγχρονης ενημέρωσης των φοιτητών και των κτηνιάτρων σχετικά με την υποειδικότητα αυτή της χειρουργικής των μικρών ζώων μάς οδήγησε στην ανάληψη της προσπάθειας για τη μετάφραση του βιβλίου “Manual of Small Animal Soft Tissue Surgery” της καθηγήτριας της χειρουργικής της Κτηνιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου του Tennessee των ΗΠΑ Karen Tobias. Το εγχειρίδιο αυτό αποτελεί έναν πρακτικό οδηγό για το φοιτητή της κτηνιατρικής για την κατανόηση της χειρουργικής των μαλακών ιστών όσο και για τον κτηνίατρο των μικρών ζώων που πρόκειται να πραγματοποιήσει ή να βοηθήσει σε μια επέμβαση και που οι χειρουργικές του γνώσεις απέχουν πολύ από αυτές ενός ειδικού.

Οι τεχνικές που περιέχονται στο εγχειρίδιο αυτό περιγράφονται βήμα προς βήμα, έτσι ώστε να μην υπάρχει κενό στην κατανόηση της κάθε τεχνικής. Περιγράφονται, επίσης, τόσο η προεγχειρητική αγωγή όσο και οι μετεγχειρητικές επιπλοκές που θα συναντήσει ο κτηνίατρος κατά τη διεξαγωγή της επέμβασης. Το βιβλίο κοσμείται με 545 έγχρωμες φωτογραφίες και σχήματα που παρέχουν σημαντική βοήθεια στην κατανόηση των τεχνικών, που περιέχονται σε αυτό. Ιδιαίτερη προσπάθεια καταβλήθηκε για τη σωστή απόδοση των χειρουργικών όρων στην ελληνική γλώσσα.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους συνεργάτες μου χωρίς τη συμμετοχή των οποίων θα ήταν αδύνατη η παρουσίαση αυτής της έκδοσης, καθώς και τους κκ. Α. Χαβαλέ και Κ. Χατζησυμεών και όλο το προσωπικό των εκδόσεων Ροτόντα για την πραγματοποίηση της έκδοσης αυτής.

Λυσίμαχος Γ. Παπάζογλου
Αναπληρωτής Καθηγητής Χειρουργικής
Κτηνιατρικής Σχολής
Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
Θεσσαλονίκη 2012

Θερμά ευχαριστήρια στη γυναίκα μου και τα παιδιά μου για την ανοχή, υπομονή και συμπαράσταση κατά τη διάρκεια της πραγματοποίησης αυτής της έκδοσης.

Πρόλογος της Αμερικανικής έκδοσης

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων δύο δεκαετιών μου δόθηκε η ευκαιρία να εκπαιδεύσω εκατοντάδες κτηνιάτρους σε μια πλειάδα χειρουργικών θεμάτων. Η επικοινωνία με το κοινό αυτό μου δίδαξε αρκετά πράγματα. Οι κτηνίατροι στην πράξη ζητούν περισσότερη εκπαίδευση στη χειρουργική των μαλακών ιστών και ενδιαφέρονται να μάθουν ειδικά εκείνα τα τμήματα που θα τους βοηθήσουν να χειρουργούν πιο γρήγορα, ευκολότερα και με μεγαλύτερη επιτυχία. Συγχρόνως, οι ίδιοι αυτοί κτηνίατροι είναι απρόθυμοι να διατρέχουν τόνους πληροφοριών, έτσι ώστε να μπορούν να εξάγουν τα κυριότερα σημεία του κειμένου. Απαιτούν επίσης πιο ρεαλιστική εικονογράφηση που να περιλαμβάνει αγγεία, μεσεντέριο και άλλους ιστούς που παρεμποδίζουν την προσπέλαση. Από την άλλη, οι φοιτητές ψάχνουν για ένα εγχειρίδιο που να τους είναι χρήσιμο σε όλα τα στάδια της εκπαίδευσής τους ή της μετέπειτα καριέρας τους, έτσι ώστε να μπορούν να το παίρνουν μαζί τους στο εργαστήριο ή στα χειρουργεία.

Κατά τη διάρκεια των ετών οι συνάδελφοι και φοιτητές μου με ενθάρρυναν, ώστε χρησιμοποιώντας τις διαφάνειες και τις σημειώσεις των μαθημάτων να δημιουργήσω κάποιο έντυπο εκπαιδευτικό υλικό. Το τελικό αποτέλεσμα, το Εγχειρίδιο Χειρουργικής Μαλακών Ιστών των Μικρών Ζώων, προήλθε από τους φοιτητές της τάξης του 2006 της Κτηνιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου του Tennessee. Κατά τη διάρκεια του τρίτου έτους των σπουδών με πλησίασαν πολλοί φοιτητές σχετικά με τη δυνατότητα πραγματοποίησης ενός internship. Πάντοτε σε αυτούς απαντούσα με τον ίδιο τρόπο: θα έπρεπε να δημοσιεύουν, έτσι ώστε να αποδειχθεί η ανάληψη πρωτοβουλίας, το κίνητρο για μάθηση και οι επικοινωνιακές δεξιότητες, πράγματα που αποτελούν προϋπόθεση για την επιλογή των καλύτερων υποψηφίων. Κατάλαβα λοιπόν ότι δεν υπήρχε περίπτωση να επινοήσω τόσα πολλά ερευνητικά προγράμματα και έτσι προσφέρθηκα να γράψω ένα εγχειρίδιο, για να καλύψω την ανάγκη αυτή. Στο τέλος, 18 φοιτητές αποτέλεσαν συγγραφική ομάδα για τη δημιουργία του παρόντος εγχειριδίου. Το επόμενο έτος η τάξη του 2009 που την αποτελούσαν οι φοιτητές του τρίτου έτους διόρθωσε τα κεφάλαια και άσκησε κριτική ιδιαίτερα στην περιγραφή των χειρουργικών επεμβάσεων. Το βιβλίο αυτό αποτέλεσε πραγματικότητα χάρη στη βοήθεια και στη συνεργασία των φοιτητών αυτών.

Εδώ λοιπόν τελειώνει η ιστορία του Εγχειριδίου Χειρουργικής Μαλακών Ιστών των Μικρών Ζώων, αν και περιμένω αυτό να αποτελέσει μόνο την αρχή. Ελπίζω ότι με τις παρατηρήσεις σας θα είμαστε σε θέση να προσθέσουμε νέες τεχνικές και οδηγίες σε μελλοντικές εκδόσεις.

Karen M. Tobias, DVM

Αφιέρωση

Στον John και στην Margaret Swalec για τα καλά γονίδια και την υπέροχη διαπαιδαγώγηση.

Στους Malcolm, Jacob, και Jessica Tobias για την αγάπη και την υποστήριξή τους.

Στους Pat και Alan και σε όλους τους καθηγητές για την αφοσίωσή τους.

Αυτό είναι για όλους εσάς.

Contributors

Catherine Ashe, DVM
Cabarrus Emergency
Veterinary Clinic
Kannapolis, NC
Scrotal Urethrostomy

Paige Brock, DVM
Knoxville, TN
Rectal Prolapse

Jessica Carbonell, DVM
Veterinary Specialists of
South Florida, Fort
Lauderdale, FL
Ovariohysterectomy

Erika Gallisdorfer
Banfield, The Pet Hospital,
Denver, CO
Cystotomy

Kandace Henry, DVM
Alameda East Veterinary Hospital,
Denver, CO
Cystostomy Tubes

Rebecca Tolbert Hodshon, DVM
University of Tennessee Veterinary
Teaching Hospital,
Knoxville, TN,
Feline Perineal Urethrostomy

Cam Hornsby, DVM
Legion Road Animal Clinic,
Chapel Hill, NC
Urethral Prolapse

Katherine Kottkamp
Animal Emergency Center,
Milwaukee, WI
Perineal Hernia

Sarah Lane, DVM
Animal Medical Center of East
County, El Cajon, CA
Prepubertal Gonadectomy

Marina Manashirova, DVM
Purdue University
West Lafayette, IN
Prescrotal Urethrostomy

Ashley McKamey, DVM
Heartland Animal Hospital,
Boiling Springs, SC
Episioplasty

Martha Patterson, DVM
Camden Animal Clinic
Camden, TN
Prostatic Omentalization

Tara Read, DVM
Ragland & Riley Veterinary
Hospital, Rickman, TN
Renal Biopsy Techniques

Robert Simpson, DVM
Kingston Animal Hospital, P.C.,
Kingston, TN
Abdominal Incision

Sharon Stone, DVM,
Valley Animal Hospital,
Tucson, AZ
Pyometra

Rachel Tapp, DVM
Banfield, Charlotte, NC
Anal Sacculectomy

Amy Joy Wood, DVM,
University of Georgia Veterinary
Teaching Hospital, Athens, GA
Cryptorchidectomy

Περιεχόμενα

Πρόλογος

Πρόλογος της Ελληνικής Έκδοσης

Πρόλογος της Αμερικανικής έκδοσης

Ενότητα 1: Χειρουργική του δέρματος	3
1. Σύγκλειση τραυμάτων κατά πρώτο σκοπό	5
2. Εξαίρεση νεοπλασμάτων	17
3. Κρημνοί	27
4. Τομές για την μείωση της τάσης	37
5. Διάτρητα δερματικά μοσχεύματα	43
6. Αξονικός κρημνός της οπίσθιας επιπολής επιγαστρίας	51
7. Μαστεκτομή	57
8. Επίδεσμος που καθλώνεται πάνω στο τραύμα	67
Ενότητα 2: Επεμβάσεις στην κοιλιακή κοιλότητα	71
9. Προσπελάσεις στην κοιλιακή κοιλότητα	73
10. Ομφαλοκήλη	85
11. Βουβωνοκήλη	89
12. Διαφραγματοκήλη	95
13. Σπληνεκτομή	103
14. Βιοψία λεμφογαγγλίων της κοιλιακής κοιλότητας	109
15. Περιτονίτιδα	113
Ενότητα 3: Χειρουργική του πεπτικού συστήματος	123
16. Βιοψία Ήπατος	125
17. Βιοψία παγκρέατος	135
18. Γαστροτομή	141
19. Τοποθέτηση σωλήνα γαστροστομίας	147
20. Γαστροπηξία με τομή	157
21. Βιοψία εντέρου	163
22. Ξένα σώματα στο έντερο	169
23. Εντερεκτομή και εντεροαναστόμωση	175
24. Τοποθέτηση σωλήνα εντεροστομίας	183
25. Κολοπηξία	191
26. Εκτομή πολύποδα από το απευθυσμένο	195
Ενότητα 4: Χειρουργική του γεννητικού συστήματος	199
27. Προεφηβική στείρωση	201
28. Ορχεκτομή αρσενικής γάτας	207
29. Ορχεκτομή σκύλου	215

30. Ορχεκτομή σε κρυφορχία	225
31. Βιοψία προστάτη	231
32. Επιπλοποίηση του προστάτη	235
33. Ωοθηκυστερεκτομή	241
34. Καισαρική τομή	255
35. Πυομήτρα	261
36. Επισιοτομή	265
37. Επισιοπλαστική	269
Ενότητα 5: Χειρουργική του ουροποιητικού συστήματος	275
38. Βιοψία νεφρών	277
39. Νεφρεκτομή	285
40. Κυστεοτομή	289
41. Τοποθέτηση σωλήνα κυστεοστομίας	295
42. Προοσχεϊκή ουρηθροτομή	301
43. Οσχεϊκή ουρηθροστομία	307
44. Περινεϊκή ουρηθροστομία σε γάτες	313
45. Προβολή της ουρήθρας	323
Ενότητα 6: Επεμβάσεις στην περινεϊκή χώρα	329
46. Αφαίρεση των πρωκτικών σάκων	331
47. Περινεϊκή κήλη	339
48. Πρόπτωση απευθυσμένου	347
49. Ακρωτηριασμός ουράς	353
Ενότητα 7: Χειρουργική Κεφαλής και τραχήλου	359
50. Στοματορινικά Συρίγγια	361
51. Εκτομή του έξω τοιχώματος της κάθετης μοίρας του ακουστικού πόρου	371
52. Εκτομή της κάθετης μοίρας του έξω ακουστικού πόρου	379
53. Εκτομή του υπογναθίου λεμφαδένα	387
54. Σιελοκήλες	393
55. Στενοί μυκτήρες	401
56. Επιμηκυσμένη μαλακή υπερώα	407
57. Τοποθέτηση σωλήνα τραχειοστομίας	417
58. Τοποθέτηση σωλήνα οισοφαγοστομίας	425
59. Θυρεοειδεκτομή στη γάτα	433
Ενότητα 8: Άλλες Επεμβάσεις	441
60. Ονυεκτομή	443
61. Αφαίρεση του πρώτου δακτύλου (νόθου)	455
62. Τοποθέτηση Σωλήνα Θωρακοστομίας	461
63. Ραφή τύπου «ρωμαϊκό σανδάλι»	473
Παράρτημα	479
Απορροφήσιμα ράμματα	479
Ευρετήριο	481